

Člani občinske konference ZKS so na 5. seji ocenili varnostno-politične razmere v občini ter izvolili organe OK ZKS v skladu z novim statutom ZKS. Komite občinske konference ZKS šteje po novem enajst članov. Poleg sekretarja Dina KODARINA so izvolili pet izvršnih sekretarjev, in sicer: Niko MODIC, Milana JELENCA, Stašo REJC, Pavla JERIHO in Petra ŠTERKA. Pri občinski konferenci in komiteju pa bo poslej delovalo deset stalnih komisij.

Poglavitna razprava na omenjeni seji je bila posvečena oceni varnostno-političnih razmer v občini. Že v uvodnem referatu sekretarja OK ZKS Dina Kodarina je bilo ugotovljeno, »da so politične-var-

nostne razmere v stabilnih družbenih odnosih dobre.« To potrjujejo številne družbene akcije, ki so v zadnjem času dokaj uspešno potekale in imajo za to nemalo zaslug delovni ljudje in občani, organizirani prek zavestnih socialističnih sil. Omeniti velja uspešno izvedene volitve delegatov za skupščine DPS in SIS ter nedavno končana republiški in zvezni kongres ZKJ. Zaupanje, ki so ga izpricali delovni ljudje in občani ob volitvah in kongresih, mora postati trajna silnica za zadovoljevanje množtev osebnih in družbenih interesov ter edina alternativa za politično in samoupravno reševanje zadev, ki jih imajo pri gradnji socialistične samoupravne družbe.

(Nadaljevanje na 2. strani)

MASA

SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

15. JULIJ 1978 XIX. LETNIK

7.-8. ŠTEVILKA BREZPLAČNO

● OB DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA

Vztrajno naprej

22. julij, dan vstaje slovenskega naroda, praznujemo že 37 let. Vsa ta leta življenja, boja in dela so bila zelo pestra in velika življenjska preizkušnja za celoto in za posameznika. A na to veliko preizkušnjo nas je pripravljala že dobro organizirana in prekaljena KP in pred 37 leti ustanovljena Osvobodilna fronta. Skoraj vsa Evropa je bila zasvojena od najhujšega sovražnika človeštva — nemškega in italijanskega fašizma.

In skoraj neverjetno se je bilo tedaj upirati močni fašistični sili. Vendar se je zgodilo prav to: prežeti z idejo, da se moramo fašizmu upreti z orožjem v roki in z zavestjo, da so proti fašizmu bojuje in se bojeval ves svobodoljubni in napredni svet, smo se uprli. Že v juliju 1941 so pričele prve sabotažne akcije in prvi patrolni spopad s sovražnikom. V naši občini je že 16. julija padel prvi sovražnik pod streli partizanskih krogel. Začelo so se intenzivne priprave za formiranje večjih partizanskih, bojnih skupin. Vrstili so se tečaji Rdečega križa, pomnožil se je ilegalni tisk, intenzivno so ljudje zbirali orožje in municijo. Že so prve večje skupine odhajale v partizane — iz naše občine npr. 13. julija v Slapah. Formirana je bila Molniška četa. Zaloška skupina je bila že pripravljena za boj. Intenzivno so marsikje pripravljali ilegalna skladišča hrane, orožja in drugega potrebne materiala. Predvsem pa so tekle politične, ideološke in organizacijske priprave. A sovražnik je na področju naše občine že pokazal svojo pravo barvo. Aretirani so bili člani Svobode — Vzajemnosti. Sovražniki in njihovi domačniki so iskali znane aktiviste KP in OF. V Sberjah je padel prvi mladinec tovariš Novak.

Oboroženi boj je bil edina alternativa. Voden je bil strateško in izvajano taktično. V tem boju so sodelovali ne samo delavci in člani ZK, temveč kmečki fantje, dekleta, izobraženci, predvsem pa študenti. Hitro smo se naučili partizanskega načina bojevanja in kljub premočnemu sovražniku smo ga pristili k umiku in mu vcepili strah v kosti.

Majhne, a gibljive in hitre partizanske skupine so mešale najbolj izurjene vojaške taktike. Ta boj pa se ne bi mogel začeti in razvijati, če ne bi bila vodena tudi pravilna politična akcija. Z njo je zrasla moč, da so se iz majhnih skupinic razvile partizanske čete, pozneje bataljoni in brigade. Sedanja občina Moste-Polje je poznana po tem, da je iz nje odšlo prek 1000 ljudi v borbene vrste, da jih je bilo nekaj sto zaprtih, mučenih in pozneje poslanih v koncentracijska taborišča, postreljenih na Urhu in za Savo. Nihče ni mogel v juliju 1941 slutiti, da bo boj tako dolg in da bodo žrtve tako velike. Vendar danes vemo, da brez tega ni moglo biti, vemo pa tudi, da bi bilo žrtev mnogo manj, če ne bi bilo domačih izdajalcev, ki so se sprva za majhne denarje prodajali okupatorju, pozneje pa so se odkrito bojevali na strani fašizma.

V teh 37 letih smo dosegli visoko stopnjo demokracije in priče smo samoupravni praksi, razvijamo delegatski sistem in druge oblike demokracije. Da bi ideje in hotenja tistih, ki so žrtvovali svoje najdražje, izpeljali do konca, se bomo še naprej vztrajno in energično zavzemali za pravilne in pravične rešitve in se uprli vsakomur, ki bi hotel močiti našo samoupravno in miroljubno pot.

Ob 22. juliju čestitam vsem občanom in jim želim mnogo uspehov.
LADO MAZOVEC

Fužine — izredna priložnost za vso Ljubljano

Večletna prizadevanja skupščine občine, stanovanjske skupnosti ter graditeljev soseske Fužine so dobila široko podporo dejavnikov Ljubljane. Zemljišče je že toliko komunalno urejeno, da je moč pričeti z gradnjo stanovanjskih objektov.

Osvežimo nekaj podatkov iz planskih dokumentov: v štirih fazah (od 1. 1979 do 1982) naj bi na tem prostoru zgradili prek 4000 stanovanj.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Delegatka iz Dolskega na XI. kongresu ZKJ

NEŽKA ČADOVA aktivno deluje v družbenopolitičnih organizacijah ter na drugih samoupravnih področjih tako v krajevni skupnosti kot v občini. Prav njena aktivnost je vplivala na to, da so jo izvolili za delegatko za XI. kongres ZKJ.

»Kako ste se počutili, ko ste zvedeli, da ste izvoljeni za delegatko na XI. kongresu ZKJ?«
»Bila sem malo presenečena, a tudi počaščena. To je bilo zame veliko priznanje,« je dejala in nadaljevala: »Bilo je enkratno. Nekaj, kar sem doživela prvič in najbrž tudi zadnjič v življenju.

Vtisov s kongresa je toliko, da vseh ni mogoče povedati.

Dan pred kongresom si je 160 slovenskih delegatov ogledalo Vojvodino in se ustavilo v mestih, kjer so jih domačini povsod prišerno sprejeli.

Prvi dan kongresa je Nežki Čadovi ostal v spominu predvsem Titov referat, v katerem je označil delo ZK v preteklosti in danes ter opozoril na naloge za v prihodnje.

Delegati so se razdelili po komisijah. Tovarišica Čadova je delala v komisiji za vprašanja socialistične preobrazbe vzgoje in izobraževanja, znanosti in kulture, v okviru te komisije pa je bila določena še v komisijo za oblikovanje poročila. Delo v komisiji je bilo sicer naporno, vendar je bilo uspešno opravljeno.

»Kaj mi je še vse ostalo v spominu? Okrašer, mesto Beograd, pa mladi pred kongresnim centrom SAVA, ki so nas pozdravljali s pesmijo in plesom, končna Titova ocena o delu XI. kongresa in njegova zahvala za zaupanje, ko smo ga izvolili za predsednika ZKJ brez omejitve mandata... In tako naprej.«

»In kaj vam pomeni XI. kongres ZKJ?«

»Zavedam se, da bo treba smernice, sprejete na kongresu uresničevati še dosledneje kot one po X. kongresu ZKJ. Pripravičana pa sem, da so vsi tako kot jaz — na tem kongresu dobili potrdilo o enotnosti naše ZK, o enotnosti naših narodov in narodnosti naše samoupravne socialistične družbe.«

Tovarišici Čadovi v imenu krajanov KS Dolsko še mnogo delovnih uspehov!

CVETKA TRDIN

Zlato značko so tovarišu Titu takoj odposlali, navzoči Pepci Kardelj pa izročili na slovesnosti ob praznovanju 70-letnice Kolinske. (Foto arhiv Kolinske)

Prva zlata značka Kolinske Titu

Prvo zlato značko Kolinske je sklenil podeliti delavski svet Kolinske tovarišu Titu na slavnostnem zasedanju dne 10. junija v mali dvorani Tivoli, ko je ta tisočtristočlanski kolektiv ob prisotnosti visokih gostov Pepce Kardelj, Marjana Orožna in Marjana Rožiča proslavil jubilej — 70 let ustanovitve tovarne.

MARIJA FEDRAN

VISOKA ODLIKOVANJA

Šestindesetim našim občanom je predsednik Tito podelil visoka državna odlikovanja. Izročila sta jim jih predsednik občinske skupščine Marjan Moškrčić in predsednik komisije za odlikovanja Robert Delorenzo na slovesnosti 29. junija v sejni dvorani občinske skupščine. (Foto: Hvatija)

Sproščen vrvež na vevškem kopalnišču

Tusi letos so se kopalniški delavci temeljito pripravili na kopalno sezono: prebarvali so bazene, obnovili skoraj vso leseno ograjo pred kopalniščem (ki je bila res že precej dofrajana), pripravili lesena ležišča za kopalce in — ogrevana čista voda je napolnila bazene. Obisk v začetku sezone sicer še ni rekorden, a pred njimi je še domala vse poletje. Kopalcev je vedno več in prav je, da vevškim kopalniškim delavcem zaželimo čimvečji obisk, saj so se na sezono res marljivo pripravili. (Besedilo in slika: Dušan Jez)

NAGRADA ZA 27. JUNIJ

Ob dnevu samoupravljalcev Jugoslavije podeljuje mestni svet zveze sindikatov najzaslužnejšim sindikalnim aktivistom in samoupravljalcem z območja Ljubljane nagrade in priznanja za izjemne dosežke pri razvijanju in krepitevi samoupravljanja. Med petimi letošnjimi nagradenci je bil tudi dolgoletni družbenopolitični delavec v sindikatih iz železniškega gospodarstva Ljubljana — prometna sekcija Moste Vinko Šebenik. Čestitamo!

Urh: nadaljevanje sanacije

V zaključni fazi so priprave za sanacijo spomeniškega kompleksa Urh po programu za leto 1978.

Letos je v načrtu preureditev gospodarskega objekta z ureditvijo sanitarij, prenova notranje električne instalacije in kabelske povezave med objekti ter zaščita vseh objektov s strelovodi. Za ta dela je bilo treba zagotoviti 2.000.000 dinarjev.

Storile so to skupščina občine Ljubljane Moste-Polje, skupščina mesta Ljubljana, ljubljanska kulturna skupnost z občinskimi kulturnimi skupnostmi ter kulturna skupnost SR Slovenije.

Sanacijska dela bodo po zagotovitvi izvajalca del končana do 30. oktobra 1978.

LEON ČEPE

Iz dnevnih redov zborov občinske in mestne skupščine • Iz dnevnih redov zborov občinske in mestne skupščine

Da spomin ne bo zbledel

Delegati so na zadnji seji skupščine razpravljali o samoupravnem sporazumu o prevzemu skrbi za urejanje, vzdrževanje in varstvo spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije na območju občine. Javna razprava o predloženem osnutku samoupravnega sporazuma bo trajala do 30. septembra, do takrat pa naj bi

krajevne skupnosti opravile tudi potrebne dogovore z vsemi tistimi, ki lahko sprejmejo oziroma prevzamejo dolžnost oskrbnika enega ali več spomenikov. Ustanovljene naj bi bile komisije za varstvo spomenikov ter skupaj s predvidenimi skrbniki pričele pripravljati predloge letnih in srednjeročnih programov urejanja in vzdrževanja spomenikov

Delovni program

Delegati so sprejeli delovni program skupščine občine za obdobje september — december 1978.

Izvajanje družbenega načrta občine

Delegati so se na seji občinske skupščine seznanili s poročilom o izvajanju srednjeročnega družbenega načrta občine Ljubljana Moste-Polje 1976 — 1980 v prvem polletju leta 1978. V oceni je bilo izpostavljeno izvajanje temeljnih nalog s predlogi ukrepov na področjih, kjer je ugotovljeno, da družbeno-ekonomski razvoj ne poteka po sprejetem programu. Da pa bi bili delegati skupščine občine, družbenopolitičnih organizacij in vsi nosilci planiranja seznanjeni z osnovnimi

cilji razvoja, opredeljenimi v srednjeročnem planu občine, ter z njihovim izvajanjem v prvih dveh letih, so vsi prejeli brošuro Izvajanje družbenega načrta občine 1976 — 1980 v letih 1976 in 1977 ter smernice urešnjevanja v letu 1978.

Ustanovitev občinske skupnosti za zaposlovanje

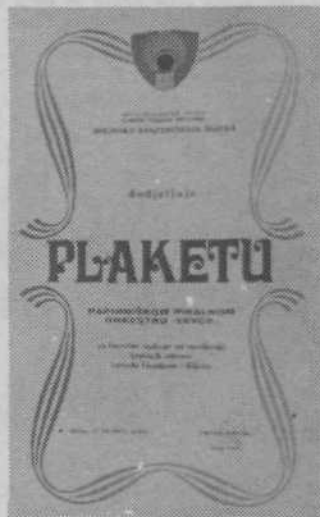
Skupščina samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje — enota Ljubljana Moste-Polje je obravnavala predlog za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje občine. V prvem mandatom obdobju je enota skupnosti za zaposlovanje delovala v regionalni skupnosti za zaposlovanje, v kateri je bilo vključenih 18 enot. Informacija o predlogu za ustanovitev skupnosti je obravnaval tudi izvršni svet občine in predlagal, da zbori skupščine občine obravnavajo že osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti za zaposlovanje, glede na to, da daje skupščina občine soglasje k samoupravnemu sporazumu.

Dan Ljubljančanov na Reki

Posebni letošnji vlak prijateljstva je 17. junija odpeljal na Reko med 1400 udeleženci tudi prek 200 delegatov iz naše občine. Del delovnega pogovora v vseh delegacijah tega že 12. srečanja so udeleženci posvetili predvsem izmenjavi izkušenj ter nadaljnemu razvijanju in poglobljanju delegatskega sistema v skladu z razvojem političnega sistema.

zvijanju bratstva in enotnosti ter k utrjevanju prijateljstva in sodelovanja med pobratenima mestoma. Iz naše občine so prejeli plakete papirniški pihalni orkester Vevče (na sliki), Tone Klemen, Niko Lukež in Dare Ravnikar. Čestitamo!

VILKO SLUGA

Srečanje je ponovno dokazalo, da pomeni poleg manifestativne prireditve predvsem vse trdnosti prispevek k prijateljskim vezem med pobratenima mestoma.

Bratstvo med narodi SFRJ pa je eden bistvenih pogojev za urešnjevanje vseh interesov naše samoupravne družbe pri razvijanju odnosov med delovnimi ljudmi in občani.

Tovariško srečanje popoldne je vse to le še poglobilo. Na osrednji proslavi v dvorani mladosti na Trsatu so bile podeljene plakete občinske konference SZDL Reka tistim posameznikom in organizacijam, ki so v dvanajstih letih pripomogli k ra-

Obvezna priprava dokumentov Ljubljana 2000

Dolgoročni družbeni plani občin in mesta, ki vključuje dolgoročni protorski plan občin in mesta dolgoročni družbeni plan za območje medobčinskih sodelovanja ter urbanističnega načrta ljubljanskih občin spadajo med tako imenovane obvezne dokumente Ljubljana 2000. S tem odlokom se delovni ljudje in občani ak-

tivno vključujejo v proces načrtovanja družbenega razvoja, sprejete pa ga bodo vse občinske skupščine in skupščina mesta sočasno in usklajeno. Istočasno s tem odlokom bo v javni razpravi tudi odlok o obvezni pripravi srednjeročnih planov občin in mesta za obdobje od 1981 do 1985.

Podrobni urbanistični načrt za širše mestno območje občine

Od 5. julija do 1. septembra bo podrobni urbanistični (regulacijski) načrt razstavljen v sejni dvorani skupščine občine, v krajevnih skupnostih pa bodo potekale javne razprave.

Število prebivalstva se je v naši občini v primerjavi z letom 1948 več kot podvojilo, po napovedih pa bo do leta 2001 zraslo na približno 83.000 od tega kar 95 % v sedanjem ureditvenem območju mesta. Glede na dosedanja tendenco in predvideno stanovanjsko gradnjo pa lahko trdimo, da bo to število doseženo že prej.

Na prvi pogled so to samo številke, ki ne povedo veliko, vendar nas opozarjajo, da moramo biti zelo skrbni gospodarji s prestopom, če se nečemo-zadušiti. Po sedanji sliki gre namreč za precejšnjo potratno prostora, saj prevladuje nizka in neorganizirana gradnja celo zunaj okvirov generalnega plana. Ne glede na to, da so dnevne potrebe narekovale skupno planiranje, lahko trdimo, da si je urbanizem oblikoval vsak po svoje. O tem priča tudi tisoč nedovoljenih gradenj. Po zadnjem popisu je bilo v širšem mestnem območju naše občine 658 nedovoljenih gradenj,

koncentriranih v glavnem na področjih Bizovika, Dobrunj, Zadvora, Zgornjega in Spodnjega Kašlja, Zaloga in Zadobrove. Največ teh gradenj je sicer res lociranih v zazidljivih površinah (51 %), namenjenih za stanovanjsko gradnjo, 32 % jih je v zelenih nezazidljivih obdelovalnih površinah, 12 % jih je v rezervatih cest in daljnovodov, 4 pa v industrijskih conah. Ob podatkih, da je samo 12 % zazidanih površin pozidanih z visoko gradnjo, kar 88 % pa z niko, pa da živi v prvi 40 % prebivalstva, v drugi pa 60 %, se vsekakor moramo zamisliti: kako v prihodnje. Pri tem ne gre samo za stanovanjsko gradnjo, temveč tudi za industrijsko in poslovno, za javne potrebe, za institucije, cestne rezervate, daljnovode, primer ne smemo pozabiti na zelene površine in obdelovalno zemljo, ki se jim danes vse prelahko odrekamo.

Vzroke za tako stanje moramo iskati v tem, da je bil generalni plan

urbanističnega razvoja mesta sprejet že leta 1966 in kljub temu, da naj bi veljal za obdobje petih let, razen paketa sprememb iz leta 1972 kljub večjim poskusom ni bil noveliran. Zato so se ljubljanske občine odločile, da izdelajo podrobne urbanistične (regulacijske) načrte, s katerimi bi prikazale stanje izkoriščanja prostora (sedanja slika), potrebe po spremembah glede na posamezne namene in razvoj posameznejih občin. Tako dodelan dokument naj bi bil osnova za novelacijo generalnega urbanističnega plana s potrebnimi prostorski in fizičnimi usklajitvami, saj bi ustrezal nivoju dokumentacije med generalnim in zazidalnimi načrti in delo bo bistveno olajšano. Dve nalogi sta pri tem še posebej pomembni in jih je treba ovrednotiti v sklopu podobnih urbanističnih načrtih:

1. analiza razpoložljivih lokacij za investicijske akcije v srednjeročnem obdobju in
2. uskladitev predlogov kmetijskih prostorskih planov s podrobnimi urbanističnimi plani.

O vsem tem je tekla že vrsta razprav na več ravneh in ljubljanski urbanistični zavod je izdelal podrobni urbanistični načrt za širše mestno območje, ki si ga lahko občani in delovni ljudje ogledajo v sejni dvorani skupščine občine.

Skoraj istočasno s razgrnitvijo podrobnega urbanističnega načrta si lahko občani ogledajo tudi razgrnitev urbanistične dokumentacije, ki ponazarja spremembe in dopolnitve urbanističnega programa in generalnega plana urbanističnega razvoja mesta Ljubljana za potek avto cest in regionalnih cest (tako imenovani U — sistem) na območju mesta Ljubljana.

Namen te razgrnitve je dokončno ukiniti rezervate avto cest po generalnem planu ter z odlokom uveljaviti tise U — sistema avto cest in njihovih varstvene pasove. Bodoče nove avto ceste so trasirane tako, da se smiselno vključujejo v urbani prostor, bodisi da se v največji možni meri ogibajo stanovanjskih in drugih naselij, bodisi da upoštevajo potrebno vključevanje bivalnih in servisnih območij.

Delegati: Delegatsko tribuno tudi sosedi

V 6. št. Delegatske tribune sta objavljena osnutek samoupravnega sporazuma o prevzemu skrbi za urejanje, vzdrževanje in varstvo spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije na območju občine Ljubljana Moste-Polje ter seznam spomenikov po krajevnih skupnostih naše občine. S samoupravnim sporazumom bomo dokončno uredili urejanje, vzdrževanje in varstvo spomenikov in spominskih obeležij NOB ter postavljane novih spomenikov v naši občini, urejene pa so tudi naloge glede podružblanja skrbi in varstva pomnikov našega narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije.

Javna razprava o osnutku samoupravnega sporazuma bo do 30. septembra 1978. Pripombe, predloge in dopolnitve ter stališča pošljite odboru podpisnikov družbenega dogovora v občini Ljubljana Moste-Polje, Proletarska c. 1. L. Č.

Ugodna ocena varnostno-političnih razmer

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko je tovarš Kodarin govoril o podružbljanju ljudske obrambe in družbene samozasčite, je poudaril, »da mora le-to postati močno orožje delovnih ljudi in občanov pri varstvu pridobitev naše revolucije. Vendar se srečujemo tudi na tem področju z nekaterimi problemi, ki se manifestirajo predvsem v tehokratskih odnosih in sekaštvu. Nesprejemljivo je, da sejeimo kakršnokoli nezaupanje in se konspirativno obnašamo takrat, ko je to najmanj potrebno.«

V nadaljevanju je poudaril, da ne moremo meriti pripravljenosti ali nepripravljenosti zgolj po sprejetju normativnih dokumentov, temveč le po aktivnosti in zavesti delovnih ljudi in občanov, da postanejo obrambne in družbenopolitične navade sestavni del njihovega dela in življenja ter odnosa do varstva družbene lastnine in socialističnega samoupravnega sistema.

Pri tem velja opozoriti, da tudi v naši občini ne moremo mimo nekaterih odklonov, ki zadevajo prepočasno organiziranost na tem področju, labilen odnos do

družbene lastnine, nerazumevanje nekaterih posameznikov ob odklanjanju podpisovanja nekaterih samoupravnih sporazumov, za katere smo se v naši družbi dogovorili.

Mnogo več bo treba storiti za povezovalno OZD, TOZD in drugih samoupravnih organizacij, ter skupnosti pri skupnem načrtovanju in vodenju obrambnih priprav v okviru KS, ki je zakonsko določena kot nosilec enotnih oblik ljudskega odpora, varnosti in družbene samozasčite.

Tudi na področju javne varnosti bo treba storiti mnogo več. Kriminaliteta je v 1. 1977 rahlo porasla nasproti 1. 1976. Varstvo javnega reda in miru se giblje glede storjenih prekrškov v enakih okvirih kot 1. 1976. Vendar je moč s pravilno vzgojo tudi na tem področju stanje izboljšati.

Najbolj zaskrbujoče je stanje prometne varnosti. Leta 1977 se je povečalo število smrtnih žrtev; enako velja za število telesno poškodovanih oseb in za povzročeno materialno škodo.

Eden izmed vzrokov za tako stanje je v preobremenjenosti glavnih vpadnic, neurejenosti

kržišč in neprimerni hitrosti voznikov.

V razpravi so s koreferati sodelovali Peter Šterk, generalmajor Franc Votlar in Janez Zakrajšek — komandir postaje milice Moste.

Dotaknili so se vojaško političnih dejavnikov morebitne agresije, geostrateškega položaja naše občine, vojaško-politične ocene oblik agresije in delovanja sovražnika, ocenili so možnosti oblik delovanja agresorja v občini, mednarodno varnostno situacijo in stanje javne varnosti.

Ob zaključku bogate razprave so člani občinske konference sprejeli številne sklepe, ki obvezujejo vse komuniste, subjektivne sile v občini, KS, tožbe, skupščino občine in SIS ter strokovne institucije, da sproti ocenjujejo politične, varnostne in obrambne razmere v svojih sredinah ter skrbijo za varno in dobro počutje delovnih ljudi in občanov. Pri skupščini občine bo treba ustanoviti komisijo za ljudsko obrambo in komisijo za preventivo in varnost v cestnem prometu.

IVAN KUHAJ

Fužine — izredna priložnost za vso Ljubljano

(Nadaljevanje s 1. strani)

Predvidena je gradnja štirih vrtecev, dveh osnovnih šol, srednje šole, samskih stanovanj, doma krajevnih skupnosti, socialnega zavoda in zdravstvenega doma. Za prekrsko sta načrtovana dva sekundarna (samopostrežna trgovina za osnovno prekrsko z oddelki specializiranih trgovin, bife in frizer) in en primarni center (trgovska, gostinska in uslužnostna dejavnost) ter garažne hiše.

Po dolgoletnih prizadevanjih za kvalitetnejši premik na področju stanovanjske graditve je naša najpomembnejša odločitev, za katero se moramo skupno opredeliti:

— povezava bodočih stanovalcev in omogočanje njih dejanskega odločanja ter

— dohodkovna povezava celotne verige izvajalcev na podlagi dolgoročnejših sporazumov in vključevanja v dogovore o racionalizaciji stanovanjske graditve.

Tudi resolucija VIII. kongresa ZKS navaja, da odnosov na tem področju v praksi niti ne poskušamo spremeniti, temveč se raje tolažimo z ugotovitvami o »prehodnem obdobju«, oziroma pravimo, da so to za konkretizacijo nedosegljive idealne rešitve.

Menim, da bi bilo možno na tem področju organizirati neke vrste združenstvo, gospodarskim in drugim organizacijam pa omogočiti, da s svojimi načrti stanovanjskih potreb rezervirajo stanovanja, ki jih bodo potrebovale v naslednjih letih. Seveda bi bili s tem v zvezi potrebni organizacijsko-tehnični in kadrovske premiki, ki pa zanje že dolgo vemo, oziroma bi morali vedeti.

Pri primerjavi zazidalnih načrtov z idejnimi projekti ugotavljamo, da izvajalec teži h gradnji manjših stanovanj, kar pa je lahko zelo kratkoročna orientacija. Fužine so za Ljubljano kot celoto izredna priložnost. Zato moramo v zvezi s strukturo, standardom in kvaliteto stanovanj sprejeti dolgoročneje odločitve. Pri tem bo moralo dati predvsem gospodarstvo — pa tudi drugi — podporo višjemu standardu stanovanj.

Gradnja Fužin se pogosto prikazuje kot problem, namesto da bi odgovorne strokovne — razvojne institucije Ljubljane predlagale možnosti gradnje najosnovnejših spremljajočih objektov. Za VVZ in osnovno šolo npr. že dalj časa pričakujemo vsaj podporo našim predlogom, da bi sredstva zagotovili iz morebitnih

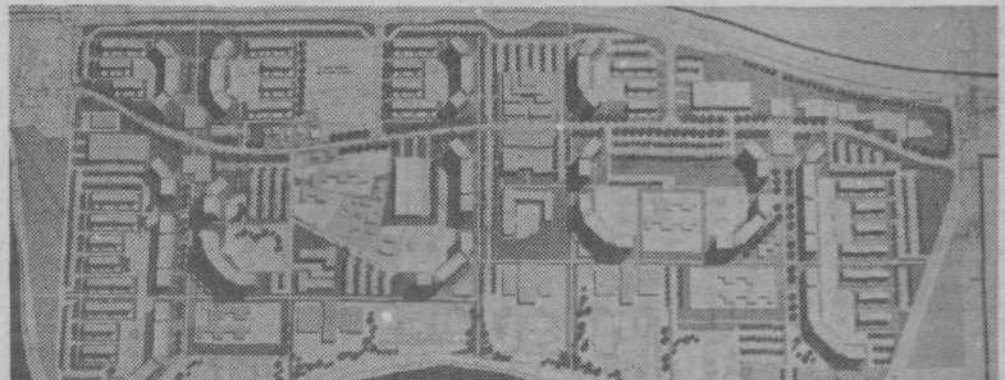
presežkov, zlasti pa z ugodnejšimi dolgoročnimi krediti, ki bi zapadli v vračilo šele v naslednjem srednjeročnem obdobju in zaradi katerih ne bi bilo treba spreminjati finančnih načrtov.

Posebej velja opozoriti na srednjo šolo. V Mostah imamo gimnazijo in šolski center tiska in papirja, najbrž pa bi industrijsko razvita občina potrebovala tudi srednjo šolo drugih profilov. Pred nami je odločitev o tem, ali je to, kar imamo dovolj ali najmanj, oziroma kaj želimo imeti.

Pomemben objekt nove soseske je kulturnoogrodovski spomenik — Fužinski grad, ki ima izredno lepo lego ob Ljubljani. Po zazidalnem načrtu naj bi grad postal kulturno-turistični objekt, v katerem bi našli svoje mesto galerija, klub za mladino, gostinski lokal itn. — možnosti je na izbiro. Fužinski grad je kvaliteta, ki jo bo moč zelo dobro vkomponirati v novo sosesko.

Ne nazadnje je za Fužine pomembno tudi to, da je na njihovi severni strani obrtniška cona, za katero so urbanistični dokumenti v zaključni fazi, prek Ljubljane pa je v podrobnem urbanističnem načrtu že začrtan prostor za športni park in rekreacijske površine.

JOŽE KAVČIČ

Iz občinskih glasil ljubljanske regije

V eni prejšnjih števil Zbora občanov smo prebrali zanimivo reportažo o tem, kako v opoldanski prometni konici najhitreje priti na Črnuče. Trije tekmovalci so se odpravili na pot, in sicer eden z osebnim avtom, drugi z vlakom in tretji z avtobusom. Prvi je porabil za pot od nebotičnika do Mercatorja v Črnučah 45 minut, drugi 57 minut in tretji 41 minut. Zmagovalec je bil pravzaprav tisti, ki se je peljal z vlakom, saj je šel peš od nebotičnika do železniške postaje, mirno kupil vozovnico in se lagodno pripeljal do Črnuč po 27 minutah čiste vožnje. Oglašil pa se je bralec, ki je očitno zelo navdušen kolestar in je isto traso z lahka prevozil — v 26 minutah. Torej je bil najhitrejši, ni onesnaževal ozračja pa še geslo »Vsi na kolo za zdravo telo« je uresničil.

Zelo zanimivo so se organizirali pionirji z Bratovžve ploščadi, 10, ki so napovedali tekmovalcem vsem pionirjem v svoji krajevni skupnosti. Vsakih 14 dni skupaj s cicibani temeljito očistijo okolico bloka, k delu pa pritegnejo tudi najmlajše iz bližnje okolice. Delujejo tudi na literarnem, likovnem in informativnem področju ter celo izdajajo svoje glasilo. Starejši jih bodo naučili igrati šah, delovali pa bodo tudi pri podmlatku Rdečega križa, v strelski sekciji in pri obrambnem krožku. Seveda imajo precej zaslug za to mentorji, ki si prizadevajo čimbolj popestriti pionirski vsakdan. Zanimivo je, da bodo ustanovili svojo knjižnico in si uredili svoj prostor, v katerem si bodo lahko ogledali filme s tematiko o ljudski obrambi, civilni zaščiti, teritorialni obrambi in NOB. Vsekakor primer, ki ga velja posnemati.

Da bi bilo lahko golobarstvo šport, ne, o tem še nisem slišal; še več, niti pomislil nisem na to. Človek se pač uči vse življenje in ob prebiranju viške Komune sem pač ugotovil, da bom svoje znanje o športu še razširil. Številni golobarji v Ljubljani ne dobijo nikakršne družbene podpore, čeprav — kot pravijo — to ni le prostovoljna dejavnost, marveč je tudi splošnega družbenega pomena. Zlasti velik pomen imajo golobi pismoonoše za ljudski odpor. O tem priča tudi pismo generalštaba, ki so ga dobili mladi golobarji kluba »Sels«, v katerem je poudarjen pomen te dejavnosti za vojsko. Da to ni iz trte zvito, lahko podkrepimo z dejstvom, da je golob pismoonoša v tekmovalstvu s PTT premagal poštarja pri prenosu telegrama kar za dve uri in da je zmagal golob v tekmovalstvu s pilotom športnega letala, ki je nosil kaseto s filmom z vrha Triglav.

Sicer pa imajo ljubljanski golobarji, ki uspešno tekmujejo na olimpiadi golobov in med velesilami zasedejo šesto mesto, le dve želji: družbeno priznanje z minimalno materialno pomočjo in pridobitev novih članov.

Spominjam se televizjskih oddaj Vrtec na obisku, ki so na zelo prikupen način pritegnile pozornost tudi tistih, ki jim pravzaprav niso bile neposredno namenjene. Tudi Gledališče v hiši smo bolj ali manj redno spremljali skoraj leto dni. Gledališča v vrtcu pa nismo videli in ga najbrž tudi ne bomo v bližnji prihodnosti, vsaj na ekranih ne. Trije gledališki igralci: Alja Tkačeva, Jože Mrzaj in Silvij Božič pa so se odločili, da v vrtcu napravijo pravo gledališče. V Dogovorih smo prebrali, da so se dela lotili zelo resno in študično, tudij pa je potekal v našem vrtcu ob Rjavi cesti. Tako je nastala predstava, ki so jo imenovali kar Prvi obisk v vrtcu. Trije umetniki si želijo s to predstavo — poleg tega, da približajo gledališče otroku — stopiti k njemu, v njegovo okolje, s tematiko, ki mu je blizu, ki ga ves dan zaposluje in jo zato tudi najbolj razume.